

Posudek rigorózní práce

Autor: Mgr. Hana Benešová

Název práce: Through the Profane Desire to the Desire for Eternity

Oponent: ThLic. Bc. Barbora Šmejdivá, Ph.D.

Jak název napovídá, cílem této práce, která se pohybuje na poli spirituální teologie, je ukázat, jak přirozené touhy mohou vést člověka k transcendenci. Za tímto účelem se autorka opírá o několik významných autorů, především však o svatého Augustýna. Jeho vlastní zkušenost s proměnou touhy, a také způsob, jak o touze pojednává ve svých vybraných kázáních, je předmětem prvního většího celku práce, který tvoří kapitoly 2, 3 a 4. V další tematické části (kapitola 5) autorka rozvíjí téma směrem k ženské spiritualitě, přičemž částečně odkazuje na pohyby touhy popisované v předchozích kapitolách. Klíčovou osobností je zde sv. Terezie z Lisieux, avšak pozornost je věnována například i Edith Stein, evangelijní postavě Marie Magdalské či literárním postavám jako je Chaucerova žena z Bathu nebo Shakespearova Julie. Transformací touhy, jak autorka tvrdí, mohou ženy uspokojit svou potřebu vydávat se opravdově druhým v lásce a specifickým způsobem uplatňovat své všeobecné kněžství.

Po formální stránce je práce na odpovídající úrovni. Poznámky pod čarou jsou pečlivě zpracované (místy jen dochází k záměně mezi spojovníkem a pomlčkou); autorka umí pracovat správně s primárními i sekundárními zdroji. Bylo by nicméně přehlednější, pokud by rozsáhlejší citace byly blokové a na literaturu bylo odkazováno jednotně, buď v jazyce originálu, nebo v anglickém překladu (viz např. poznámka č. 239). Až na drobné nepřesnosti je práce psaná kultivovanou angličtinou, i když by jí ještě prospěla pečlivá korektura rodilého mluvčího za účelem vhodnějšího výběru slov a větných konstrukcí či pro odstranění kostrbatosti v aktuálním členění větném, což by vedlo k lepší plynulosti textu.

Obsahově je práce poměrně přehledně členěná a drží se základní teze. Vítám také záměr komplexně představit fenomén touhy na základě života a díla Augustina z Hippo, jelikož tento autor dovoluje problematiku transparentně uchopit nejen na teoretické rovině, ale také na rovině vlastní zkušenosti a pastorační praxe. Stejně tak je vítaná reflexe touhy z hlediska ženské spirituality pro svou aktuálnost a pro výrazný potenciál k dalšímu rozvoji.

Bohužel vlastní pojednání celkově působí poněkud roztříštěně; chybí zde nezbytné spojující prvky, argumenty jsou místy nedotažené nebo není jasné, jak autorka dospěla k některým závěrům (např. poslední odstavec kapitoly 5.4. vedle sebe staví celou řadu obsahově bohatých podnětů, aniž by bylo vysvětleno, jaká je mezi nimi přesně souvislost). Čtenář proto musí vynakládat příliš velké úsilí, aby si mnoho uvedených myšlenek spojil či domyslel sám. Také by bylo dobré více objasnit, jak souvisí část věnovaná Augustinovi s částí věnovanou ženské spiritualitě, protože obě části zatím působí nesourodě. Textu by zároveň prospěla také širší

kontextualizace, například směrem k dalším aspektům Augustinovy teologie (nabízí se především teologie stvoření) a/nebo k aktuálním otázkám feministické reflexe.

Navzdory těmto výhradám je však nutné ocenit, že zkoumaný fenomén touhy je analyzován velmi důkladně a nabízí bohatou inspiraci pro další reflexi. Pokud se však autorka bude chtít tématu věnovat i v disertační práci, bude nutné, aby pojednání bylo systematictější a ucelenější.

Práci doporučuji k obhajobě.

Otázky:

- 1) V textu autorka opakovaně ukazuje, jak je omezení přirozené touhy (ať už dobrovolné či nedobrovolné) nutné pro cestu k touze nadpřirozené. Co se však děje s přirozenou touhou, dostane-li své správné místo v „řádu lásky?“ Stává se zbytečnou?
- 2) Zkušenost sv. Augustina slouží v práci jako podklad pro pojednání o touze na obecné rovině, zatímco zkušenost sv. Terezie z Lisieux má za úkol představit specifika touhy v ženské spiritualitě. Existují také nějaké typické znaky touhy v mužské spiritualitě? Případně můžeme pozorovat nějaké rozdíly mezi cestami dvou zmiňovaných světců z hlediska transformace touhy, které by mohly být určovány jejich pohlavní odlišností?

V Praze, 18. 1. 2021

Barbora Šmejdová